

55.

A BUDAPESTI FERENCZ JÓZSEF

ORSZÁGOS

RABBIKÉPZŐ-INTÉZET

ÉRTESITŐJE

AZ 1931/32. TANÉVRŐL.

BUDAPEST, 1932.

**NEUWALD ILLÉS UTÓDAI KÖNYVNYOMDA NYOMÁSA
VIII., Üllői-ut 48.**

55.

**A BUDAPESTI FERENCZ JÓZSEF
ORSZÁGOS
RABBIKÉPZŐ-INTÉZET**

ÉRTESITŐJE

AZ 1931/32. TANÉVRŐL.

BUDAPEST, 1932.

A 4726

NEUWALD ILLÉS UTÓDAI KÖNYVNYOMDA NYOMÁSA
VIII., Üllői-ut 48.

Országos Rabbiképz - Zsidó Egyetem Könyvtára

Intézetünk az 1931/32. iskolai évben.

Dr. Bacher Vilmosné

Súlyos és fájdalmas veszteség érte az intézetet és növendékeket Dr. Bacher Vilmosnének 1931. évi december 19-én bekövetkezett halálával. A megboldogult nemcsak férjének, az intézet nagyhírű tudós igazgatójának, életében, hanem közel két évtizedes özvegyisége alatt is mindig a legnagyobb szeretettel viseltetett iskolánk és diákjaink iránt. Iskolai ünnepeinkről sohasem hiányzott. Figyelemmel, szinte anyai szeretettel kísérte a tanulók irodalmi és tudományos szárnypróbálgatásait, nagy műveltségével és okosságával mindig kész tanácsadója és bázdítója volt az ifjúságnak. Bár sok más karitatív intézménynek volt bázdgó tagja, sohasem feledkezett meg a mi szegénysorsú tanítványainkról sem. Ott volt tettel és jó tanáccsal az internátus és a menza berendezésénél. 70-ik születése napján 1300 P-ös alapítványt tett az Écz Chajim egyesületnél.

Áldott emlékét soha el nem múló hálával és kegyelettel őrzik meg az intézet.

Temetésén a tanári kar és ifjúság testületileg vett részt. Dr. Hevesi Simon vezető főrabbi, az intézet tanára, vett búcsút a nagyszonytól az intézet nevében. Családjához részvétiratot intéztünk. Emlékezetére 1932. február 2-án gyászistentiszteletet tartottunk, amelyen Dr. Weisz Pál V. éves hallgató nagy és előkelő közönség előtt méltatta az elköltözött elvülhetetlen érdemeit. Halála napjának évfordulóján egy növendék fog kaddist mondani.

I. Ferenc József apostoli király Ófelségének emlékére november 21-én tartottuk meg a gyászistentiszteletet.

Dr. Weisz Miksa emlékére március hó 15-én rendeztünk gyászistentiszteletet nagyszámú tisztelői és tanítványai jelenlétében. Az emlékbeszédet Dr. Herskovics Fábán V. éves hallgató tartotta.

Megalakulás. A szeptember hó 4-én megtartott alakuló értekezleten a tanári kar jegyzőjének Hausbrunner Vilmost, helyettesének Dr. Csetényi Imrét választotta meg; a tanári karnak a vezérlőbizottságban való képviselésével az igazgató Dr. Dercsényi Móricot bízta meg. Az Önképzőkör tanárelnökségét Dr. Waldapfel József vállalta.

Dr. Heller Bernát rendes tanár 35 és félelvi szolgálat után saját kérelmére a V. K. M. 920—11/116—1931. sz. a. kelt rendelete alapján 1931. december 1-én nyugalomba ment. Intézetünkben 1922. óta működött, amikor a zsidó gimnázium igazgatói állását cserélte fel főiskolánk tanszékével. Dr. Bacher Vilmos kollégiumait

vette át: a bibliai tudományokat és a vallásbölcseleti olvasmányokat adta elő. Értékes tudományos munkássága azonban kiterjedt a tudomány más területére is, így pl. a folklóre-ra és különösen elismert kutatója és alapos ismerője a meseirodalomnak. Kiváló paedagógiai érzékű, lelkiismeretes és lelkes tanár, minden tanítványának szerető atyja. Szívből kívánjuk, hogy a jól megérdemelt nyugalmát értékes, tudományos munkásságával még hosszú ideig hasznosíthassa saját megalégedésére és a tudomány hasznára.

Változások a tanári karban. Dr. Weisz Miksa elhalálása következtében Dr. Groszmann Zsigmond, pesti rabbi, nyert megbízást a zsidók történetének és kútforrásoknak előadására, Dr. Edelstein Bertalan a liturgia előadására. Dr. Heller Bernát helyett a bibliai tudományok előadását Dr. Fischer Gyula, a vallásbölcseleti olvasmányokat Dr. Hevesi Simon vállalta. Dr. Löwinger Sámuel óraadó tanárt a V. K. M. 235—11/1—1931. sz. a. kelt rendeletével rki. tanárnak nevezte ki, a VIII. fizetési osztályba. Dr. Dercsényi Móric a Charisseion-alapítvány egyik ösztöndíját kapta, amely egy 8 hónapos görögországi tanulmányútra kötelezte. Az iskolai évre szabadságot kapott. Helyettesítésével az igazgatóság Kertész Dezső és Dr. Waldapfel Imre okl. középiskolai tanárokat bízta meg. Ábrahámsohn Manó pesti főkantor nagy elfoglaltsága miatt az énektanítást nem vállalta: az igazgatóság az énektanítással Szende Sándor énektanárt bízta meg. Ábrahámsohn Manó főkantor úr ünnepeinken továbbra is készségesen közreműködik és annak fényét művészi előadásával emeli. Meleg köszönetünket fejezzük ki neki intézetünkhöz való ragaszkodásáért.

Dr. Waldapfel József akadémiai pályadíjat nyert. Budapest székesfőváros irodalomtörténeti jutalmát (800 pengőt) »Ötven év Buda és Pest irodalmi életéből (1780-tól 1830-ig)« című pályamunkájának ítélte oda a Magyar Tudományos Akadémia.

Dr. Hoffer Ármin a VI. fiz. oszt. 2. fokába lépett 1932. január 1-én. Dr. Csetényi Imre ugyanakkor az új rendszerű 2. fiz. fokozatba. (235—11/12—1931.)

A javító és felvételi vizsgálatokat szeptember 1., 2. és 3-án tartottuk meg. A nagy ünnepek miatt az iskolai évet október hó 8-án kezdtük meg.

Tantervváltozás. Az 1926. évi gimnáziumi tanterv alapján készült és a V. K. M. által jóváhagyott tantervünket a IV. osztályban léptettük életbe.

Üdvözlések. A dunántúli református egyházkerületet 400 éves jubileumán, Dr. Edelstein Bertalan és Dr. Kiss Arnold főrabbi urakat 30 éves papi működésük jubileumán, Dr. Guttmann Mihályt a bresloui rabbiképző tanárát és rabbiját 60. születése napján, Dr. Herzog Manó kaposvári főrabbit, vezérlőbizottsági tagot 70. születése napján, Dr. Braun Salamont tanfelügyelővé való kinevezésekor, Jews College-t London 75 éves jubileumán, a budapesti VII. ker. m. kir. áll. Madách Imre gimnáziumot 50 éves jubileumán,

az Országos Izraelita Tanítóképzőt 75 éves jubileumán, a pesti izr. hitk. alapítványi fiú- és leány-gimnáziumot az intézet épületének felavatásakor és a budapesti érseki kath. reálgimnáziumot 25 éves jubileumán üdvözöltük.

Részvét. Dr. Kecskeméti Adolf a pesti izr. hitk. előjárójának, Dr. Spitzer Mór, a XI. Izr. községkerület elnökének, Dr. Grauer Vilmos a pesti izr. hitk. előjárójának, Weisz Sámuel az óbudai Chevra Kadisa alelnökének elhúnyta alkalmából az intézet részvétét fejezte ki.

Az állami főfelügyeleti jog gyakorlásával a V. K. M. 550—05/94—1931. sz. a. kelt rendeletével Dr. Pintér Jenő tanterületi királyi főigazgatót bizta meg ez évben is.

Kirándulások. Lágbeómer napján Dr. Löwinger Sámuel tanár vezetésével a budai hegyekre és május hóban a budai Pál-völgyi cseppkőbarlanghoz rándult ki az ifjúság. Az V. osztály Dr. Csetényi Imre tanárral az Aquincumot tekintette meg. A Magyar Mérnök- és Építész Egylet: »Hogyan építsünk« kiállítását Dr. Waldapfel Imre vezetésével nézte meg az ifjúság.

Ünnepségek. Az iskolai év kezdetén az ifjúság, élén a tanári karral, tisztelgett a nemzeti zászló előtt. 1931. március 15-én iskolai ünnepség volt a márciusi eszmék emlékére. A Hősök ünnepélyét május 29-én tartottuk meg.

Miniszteri rendeletek. A V. K. M. 640-05-305/1931. sz. a. kelt rendeletével elrendeli a nyilvános ünnepeken résztvevő tanuló magatartását.

A V. K. M. 570-34/1931. sz. a. kelt rendelete a közszolgálati alkalmazottak gyermekei ösztöndíjának megszüntetése, illetve leszállítása ügyében.

A V. K. M. 540-05-501/1931. sz. a. kelt rendeletével tájékoztatót küld a munkáltató fizika tanításához.

A V. K. M. 1070-2-235/1932. sz. a. kelt rendeletében értesít, hogy az Écz Chájim egyesület hét alapítványa számadását elfogadta.

A V. K. M. 4085/1932. II. sz. a. kelt rendeletében az 1931/32. évi dologi javadalmak csökkentését rendeli el.

A V. K. M. 540-05-549/1931. sz. a. kelt rendelete pótlás az 1931. 540-05-84. és 540-05-22. sz. a. kiadott Érettségi vizsgálati utasításhoz.

A V. K. M. 29.487/932. V. ü. o. sz, a, kelt rendeletében pályázati hirdetményt küld a VI. 25.—VII. 6. tartó ásványtan és biológiai tanfolyamra.

A V. K. M. 29.732/932. V. ü. o. sz, a, kelt rendelete a Magyar Könyvnap ügyében.

A V. K. M. 30.641/932. V. ü. o. sz, a, kelt rendeletével négy hetes gyorsírói tanfolyamot rendez.

Érettségi vizsgálat. Az alsó tanfolyam V. osztályának 8 tanulója és 4 érettségi vizsgálatot másutt tett jelölt május hó 10-én tett héber írásbeli érettségi vizsgálatot. A vizsgálaton a Vezérlőbizott-

ság által kijelölt « ימות המשיח בדברי נביאינו » A messiási idők prófétáinkban» című tételt kellett kidolgozni.

A szóbeli vizsgálat a theologiai tárgyakból május hó 12-én és 13-án volt. Elnök Dr. Fischer Gyula főrabbi, vezérlőbizottsági tag volt. A vizsgát sikeresen megállotta 10 jelölt.

A gimnáziumi tárgyakból május hó 17., 18., 19. és 20-án volt az írásbeli érettségi vizsgálat.

A tételek a következők voltak:

Magyar nyelv és irodalomból: 1. A lelkiismeret szerepe Arany János költészetében. 2. Magyarország lakossága összetételének történelmi fejlődése. Az első tételt öt, a másodikat három jelölt dolgozta ki.

Latin nyelv és irodalom: Aeneis IX. éneke: Euryalus halála, 30 sor.

Német nyelv és irodalom: Hogyan éltek Árpád korában a magyar gyerekek?

Görög nyelv és irodalom: Xenophon: Memorabilia, Sokrates tanítása az erényről.

A szóbeli érettségi vizsgálatot június hó 14-én tartottuk meg Sándor Vencel középiskolai igazgató, szakfelügyelő elnöklete alatt. Jeles érett lett kettő, jól érett hat.

Sikeres kiegészítő görög érettségi vizsgálatot tett két tanuló és három hallgató. Három hallgató a vizsgálat megismétlésére utasított.

Vizsgálatok a felső tanfolyamon. Kilenc első éves hallgató június 20., 21. és 22-én tett alapvizsgálatot. Hat harmadéves hallgató június 26., 27. és 28-án tett elővizsgálatot.

Rabbivizsgálatok február 22., 23., 24., 25. és 26-án voltak. Házi dolgozatuk és február 16., 17-én megtartott zárthelyi írásbeli vizsgálatuk alapján Dr. Durchschlag Pinkász, Dr. Klein József, Dr. Roth Emil, Dr. Silberstein Adolf és Dr. Würdiger József jelöltek bocsáttattak szóbeli vizsgálatra.

A vizsgáló bizottság elnöke Dr. Kiss Arnold főrabbi, tagjai Dr. Büchler Sándor keszthelyi főrabbi, Dr. Blau Lajos, Dr. Fischer Gyula, Dr. Hevesi Simon, Dr. Hoffer Ármin és Dr. Groszmann Zsigmond tanárok voltak.

A február 28-án megtartott avató ünnepségen Dr. Kiss Arnold intézett ünnepi, avató beszédet a jelöltekhez, akiknek nevében Dr. Klein József mondott köszönetet az Intézetnek.

A felavatottak közül Dr. Durchschlag Pinkászt a battonyai, Dr. Roth Emilt az egri, Dr. Silberstein Adolfot a siklói és Dr. Würdiger Józsefet a szentesi hitközség választotta meg rabbijául. Dr. Klein József a ceglédi hitközség hittan tanára lett.

Jutalmak. A Dr. Mahler Ede alapítvány kamatait 53.16 P-t Jakab Jenő, a Herzog Ödön alapítvány kamatait Rosenblum Manó, a Bacher Vilmosné alapítvány ösztöndíját 50 P-t Wax Aladár hallgató, mellék díját Blaszi Andor (12 P) és Fried Dezső (10 P) tanulók kapták.

A Bánóczi-féle magyar nyelvi jutalmat (25 P) Scheiber Sándor V. o. t., a Dr. Klein Miksa-féle héber nyelvit (15 P) Neumann Jenő III. o. t., a Gara Emil-féle jutalmat (10 P) Herzog Sándor I. o. t., a Lazarus-félét (10 P) Sebők Imre II. o. t., a Hevesi-félét (10 P) Teichmann Jakab I. o. t. kapta. 10—10 pengő jutalmat kapott Donáth György III. o. t., Komlós Ottó III. o. t., Engel József III. o. t. és Fried Dezső II. o. t. (gyorsírási jutalom).

Gyorsírás. Dr. Csetényi tanár ingyenes tanfolyamot tartott, ezen részt vett öt tanuló. Elvégezték az egységes magyar gyorsírás II. részét (irodai gyorsírás). Az év végéig 180 szótagos sebességet értek el. A házi verseny győztese: Fried Dezső pénzjutalomban részesült. Tankönyv: Katona Dávid: Egységes magyar gyorsírás I. rész.

Tanulmányi verseny. Az V. osztály tanulói közül az országos középiskolai tanulmányi versenyen Scheiber Sándor vett részt, aki magyarból a harmadik lett. A Magyar Mérnök- és Építész Egylet által a »Hogyan építsünk« kiállítás alkalmából kitűzött pályázaton Blaszczyk Andor III. o. t. a második csoportban harmadik díjat nyerte.

A Goldziher Ignác Theologiai Egyesület jelentése.

Az Egyesület tisztikara a következőképen alakult: Elnök: Dr. Berg József, alelnök: Dr. Schächter László, főtitkár: Boros István, főpénztáros: Jakab Jenő, ellenőr: Reich Béla, titkár: Wax Aladár, pénztáros: Kalmár György, jegyző: Deckner Gábor. A tagok száma 39.

Az Egyesület ezévi működését kétfelé kell osztanunk: kulturális és gazdasági tevékenységre. Kulturális téren a tagok élénk működést fejtettek ki a főváros és a vidék ifjúságának, de főleg a pesti egyetemi és főiskolai ifjúság szellemi életében, gondoskodtak az intézet templomában rendszeres istentiszteletek és prédikációk tartásáról, hitshónoklatokat tartottak a fővárosban egyebütt és vidéken is. Előadásokat tartottak a MIEFHÖE és más kulturális egyesületek előadó estjein, a tudományegyetem szemináriumában, továbbá élénk részt vettek az irodalmi és tudományos életben is. A Bacher körrel együtt rendezett chamissa aszar bisvát ünnepségünkről a Bacher kör beszámolójában lesz szó. Itt csak a febr. 28-án az ujonnan felavatott rabbik tiszteletére rendezett díszközgyűlésről emlékezünk meg. Dr. Berg József elnök megnyitója után az ujonnan felavatott rabbik, hitközségeik képviselői, továbbá az intézet professzorai szólaltak fel. Dr. Schächter László alelnök zárószavaival ért véget a távozó kollégák búcsúztatásának meleg ünnepsége, amelyen tehát az Intézet professzorai, neveltjei és a zsidó közélet világi vezetői kerültek egymással, a nagyközönséggel a legmelegebb emberi közelségbe.

Gazdasági téren is csak erősödött és fokozódott az Egyesület működése. A súlyos gazdasági helyzet az önsegélyezés kiterjesztését tette szükségessé. E súlyos esztendőben számtalanszor kellett — főleg a szemeszterek elején — a kollégák segítségére sietni, amit intézetünk

régi hallgatóink bőkezű adományai és hitközségeik tettek lehetővé. Hálás köszönet illeti nemeslelkű pártfogóinkat, akiket e jelentés szűk keretei között is csak hálával tudunk itt megnevezni:

A Pesti Chevra Kadisa (dr. Hevesi Simon vezető-főrabbi útján), a Szentesi Izr. Hitközség (dr. Würdiger József főrabbi útján), a Szege-di Izr. Hitközség, a Mezőturi Izr. Hitközség (dr. Schulcz Fülöp főrabbi útján), a Zuglói Izr. Nőegylet, Dr. Max Beer (Maehr. Ostrau), dr. Bernstein Béla főrabbi (Nyiregyháza), dr. Edelstein Bertalan főrabbi (Buda), dr. Eisenberger Géza főrabbi (Gödöllő), dr. Farkas József körz. rabbi (Budapest), dr. Friedman Dénes főrabbi (Ujpest), Grosz Miksa (Budapest), Ginczler Hermann mérnök (Budapest), dr. Halpert Salamon főrabbi (Tapolca), dr. Kálmán Ödön főrabbi (Kőbánya), Klein Sándor (Keszthely, Büchler Sándor főrabbi útján), dr. Krausz Ignác főrabbi (Körmend), dr. Lichtmann Mór főrabbi (Ujpest), dr. Láczer Dénes főrabbi (Zugló), dr. Löwinger Sámuel tanár (Budapest), dr. Máhler Ede egy. tanár (Budapest), dr. Pfeifer Izsák főrabbi (Monor), dr. Róth Emil főrabbi (Eger), dr. Spira Jakab főrabbi (Maehr. Ostrau), dr. Steiner Márkus főrabbi (Bielsko), dr. Waldmann Ernő főrabbi (Komárom), dr. Wallenstein Zoltán főrabbi (Pécs), Wiesner József gyáros (Bielsko).

Ha a »maecenatum caritas« továbbra is ily mértékben fog megnyilatkozni a Theologiai Egyesületben tömörült hallgatóság iránt, akkor tanulmányaik nyugodt folytatása biztosítottnak tekinthető.

A Bacher Vilmos Önképzőkör vezető tanára Dr. Waldapfel József, ifjúsági elnöke Scheiber Sándor, főtitkára: Grünwald Árpád volt.

A kör ezidei működése a következő volt:

Tartott 12 ülést, ebből 1 alakuló, 1 záró, 7 rendes ülés és 3 nyilvános ülés volt: január 23-án Chamisa Aszar Bisvat ünnepe alkalmából, március 15-én az 1848-as eszmék és május 29-én a világháború hősi halottai emlékére.

A Chamisa Aszar Bisvát alkalmából megtartott ünnepélynek, melyet a kör együtt rendezett a Goldziher Ignác Theologiai Egyesülettel, a következő volt műsora: 1. Bevezető szó. Mondja: Dr. Berg József, a G. I. T. E. elnöke. 2. Megnyitó. Tartja: Scheiber Sándor, a Bacher kör elnöke. 3. Tordai Judith szavalatai. 4. Ünnepi beszéd. Tartja: Boros István. 5. Simonyi Marietta hegedűszámai. 6. A természet szerepe a bibliában. Felolvasta: Blas Andor. 7. Ábrahámsohn Manó főkántor énekszámai. 8. Novella. Héberből fordította és felolvasta: Eisenberg Béla.

A március 15-én tartott ünnepélynek, melyen előkelő közönség jelent meg, tárgysorozata: 1. Hiszekegy. 2. Dr. Csetényi Imre tanár, a kör díszelnökének megnyitója. 3. Petőfi: A márciusi ifjak. Szavalja: Czimmer József. 4. Ünnepi beszédet mond Scheiber Sándor elnök. 5. Petőfi-Hubay: Nemzeti dal. Énekli az ifjúsági énekkar. 6. Kossuth Lajos törekvése Magyarország felszabadítására c. tanul-

mányát felolvassa: Grünwald Árpád. 7. Petőfi: A ledölt szobor. Szavalja: Skopál István. 8. Himnusz.

A világháború hősi halottainak a kör május 29-én áldozott, nyilvános ünnepélyén, melynek számai a következők voltak: 1. Volt nékem egy jó pajtásom... énekli az ifjúsági énekkar. 2. Megnyitó. Elmondja: Dr. Csetényi Imre, a kör díszelnöke. 3. Moore-Arany: Ne feledd. Szavalja: Eisenberg Béla. 4. Ünnepi beszéd. Elmondja: Grünwald Árpád főtitkár. 5. Szép Ernő: Imádság. Szavalja: Krausz Endre. 6. A hős típusa irodalmunkban c. tanulmányát felolvassa: Komlós Ottó. 7. Himnusz.

A kör ezeken kívül egy rendes ülést szentelt Kazinczy Ferenc halhatatlan emlékének és egy ülést tartott Dr. Csetényi Imre, a kör díszelnökének tiszteletére, amelyen az elnök átnyújtotta a díszelnöki oklevelet, mint a kör hálájának és szeretetének szimbolumát, hét éven át volt vezetőtanárának.

Az ülések műsorául tanulmányok, novellák, műfordítások, szavatok és szabadelőadások szolgáltak, sőt szerepelt a műsoron egy eredeti héber novella is.

Az 1931/32. tanévre kitűzött pályatételek közül kettőre érkezett be pályázat:

1. Magyarból: A magyar mithológia költői feldolgozásai. Szerzője: Landsmann Ármin IV. o. t.

2. Történelemből: A nemzetiségi kérdés fejlődése Magyarországon. Szerzője: Szabó Ödön IV. o. t.

A kör a nyerteseket 10—10 pengő jutalomban részesítette. A legszorgalmasabb tag jutalmát Scheiber Sándor nyerte el.

A Ferenc József Országos Rabbiképző Intézet Vezérlőbizottsága :

Elnök : Székely Ferenc udv. tanácsos.

Budapesti tagok :

Adler Gyula a Pesti Chevra Kadisa díszelnöke.

Dr. *Dési Géza* országgyűlési képviselő.

Dr. *Buday-Goldberger Leó* gyáros.

Dr. *Fischer Gyula* pesti főrabbi.

Dr. *Hevesi Simon* pesti vezető főrabbi.

Dr. báró *Kohner Adolf* udv. tanácsos.

Dr. *Mahler Ede* egyetemi nyilvános rendes tanár.

tiszasülyi *Polnay Jenő*, volt miniszter.

Stern Samu, a Pesti Izr. Hitközség elnöke.

csepeli báró *Weisz Alfonz* gyáros.

Wertheimer Adolf bankigazgató.

Vidéki tagok :

- Dr. *Bernstein Béla* főrabbi, Nyiregyháza.
 Dr. *Biedl Samu*, a XXII. izr. községkerületi elnök, Szeged.
 Dr. *Büchler Sándor* főrabbi, egyet. m. tanár, Keszthely.
Freund József, Szabadka.
 Báró *Hatvany Béla*, Sárvár.
 Dr. *Herzog Manó* főrabbi, Kaposvár.
 Dr. *Kallós Henrik* a XII. izr. községkerület elnöke, Győr.
 Dr. *Kecskeméti Ármin* főrabbi, egyet. m. tanár, Makó.
 Dr. *Kiss Arnold* vezető főrabbi, Buda.
 Dr. *Krieshaber Adolf*, a Budai Izr. Hitközség elnöke.
 somogyturi *Kunffy Adolf*, a IX. izr. községkerület elnöke,
 Kaposvár.
 Dr. *Löw Imánuel* főrabbi, felsőházi tag, Szeged.

A tanári kar tagjai:

Igazgató : **Dr. Blau Lajos.**

a) Theológiai tanárok:

- Dr. *Blau Lajos* egészségi állapotára való tekintettel nem tartott előadásokat.
- Dr. *Edelstein Bertalan* budai főrabbi, óraadó tanár, tanította az alsó tanfolyam *A*) csoportjában a pentateuchust, a *B*) csoportban a Királyok könyvét, a rendszeres vallástant az V. osztályban, a felső tanfolyamon a liturgiát. Heti óráinak száma: 8.
- Dr. *Fischer Gyula* pesti főrabbi, óraadó tanár, tanította a felső tanfolyamon a midrást, 1931. december 1-től a bibliai tudományokat. Heti óráinak száma: 6.
- Dr. *Groszmann Zsigmond* pesti rabbi, óraadó tanár, tanította a felső tanfolyamon a zsidók történetét, a zsidó felekezet jogviszonyait Magyarországon és kutforrásokot. Heti óráinak száma: 3.
- Dr. *Heller Bernát* rendes tanár, könyvtáros, a IV. osztály főnöke, tanította nyugalomba vonulásáig a felső tanfolyamon a bibliai tudományokat és a vallásbölcseleti olvasmányokat; az alsó tanfolyam *A*) csoportjában a hagiografákat, a *B*) csoportban a prófétákat és a pentateuchust. Heti óráinak száma 15.
- Dr. *Hevesi Simon* pesti vezető-főrabbi, óraadó tanár, tanította a felső tanfolyamon a homiletikát és a vallásbölcseletet, 1931. december 1-től a vallásbölcseleti olvasmányokat. Heti óráinak száma: 3.
- Dr. *Hoffer Ármin* rendes tanár, tanította a felső tanfolyamon a szer-tartástant, talmud statariet és cursoriet; az alsó tanfolyam *B*) csoportjában a talmud cursoriet. Heti óráinak száma 15.
- Dr. *Löwinger Sámuel* rendkívüli tanár, a IV. osztály főnöke, az internátus nevelőtanára, tanította az alsó tanfolyam *A*) és *B*)

csoportjában a talmud statariet, az A) csoportjában a talmud cursoriet; az A) csoportjában a hagiografákat, a B) csoportjában a prófétákat, az I. és II. osztályban a héber nyelvtant. Heti óráinak száma: 21.

b) Gimnáziumi tanárok :

Dr. *Csech Arnold*, az izr. tanítóképző int. rendes tanára, tanította az összes osztályokban a németet, az V. osztályban a filozófiát heti 10 órában.

Dr. *Csetényi Imre*, rendes tanár, a III. osztály főnöke, tanította az alsó tanfolyam összes osztályaiban a történelet, az I., II. és III. és V. osztályban a magyart heti 20 órában.

Dr. *Dercsényi Mór* rendes tanár, az iskolai év alatt a Charisseion alapítvány ösztöndíjával görögországi tanulmányúton volt.

Erényi Elemér okl. középisk. tanár, tanította a természetrajzot az I. és II. és a földrajzot a IV. osztályban heti 5 órában.

Hausbrunner Vilmos rendes tanár, jegyző, az V. osztály főnöke, a fizikai szertár őre, tanította a mennyiségtant és természettant az összes osztályokban heti 19 órában.

Kertész Dezső okl. középiskolai tanár, tanította a görögöt a III., a latint és görögöt a IV. osztályban heti 12 órában.

Perényi Tivadar okl. testnev. tanár, tanította a tornát 2 csoportban heti 2 órában.

Dr. *Reich Lajos* iskolaorvos, tanította az egészségtant a IV. osztályban heti 2 órában.

Szende Sándor okl. zenetanár, tanította az éneket az összes osztályokban heti 4 órában.

Dr. *Waldapfel József* rendes tanár, a II. osztály főnöke, az Önképzőkör vezetőtanára, tanította a latint a II., III. és IV. osztályban, a görögöt a II. osztályban és a magyart a IV. osztályban heti 22 órában.

Dr. *Waldapfel Imre* okl. középisk. tanár, tanította a görögöt az I. és IV. osztályban, a latint az I. osztályban heti 12 órában.

Altisztek :

Hardy Jenő I. oszt. altiszt.

Müller András I. oszt. altiszt.

A felső tanfolyam hallgatói.

A *-gal megjelölt növendékek iskolai év közben kimaradtak.

I.

Név :

Születési hely :

Deckner Gábor

Seregélyes

Grosz József

Büdszentmihály

Hahn István

Budapest

König Pál

Budapest

	<i>Név:</i>	<i>Születési hely:</i>
5	Márton M Benő	Budapest
	Presser Béla	Pesterzsébet
	Scher Tibor	Kiskörös
	Szrulyovics Ernő	Nagyruszka
10	Wirth Ferenc	Budapest

II.

	Birnfeld Sámuel	Szeged
	Deutsch Gábor	Karcag
	Kalmár György	Kiskunfélegyháza
	Katona József	Zalaegerszeg
5	Náthán Nándor	Nagysurány
	Rosenblum Manó	Budapest
	Rosenzweig Rezső	Abaujszántó
	Rosenfeld Jenő	Kalocsa
	Sebestyén József	Gödöllő
10	Weinberger Mózes	Budapest

III.

	Grünwald Miksa*	Kassa
	Fisch Henrik*	Tarpa
	László István	Nagyatád
	Patai E. György	Budapest
5	Salgó László	Budapest
	Wassermann Jenő	Ujpest
	Wax Aladár	Beckó

IV.

	Dr. Boros István	Karcag
	Dr. Jakab Jenő	Erdőbénye
	Dr. Krémer Móric	Vásárosnamény
	Dr. Lányi György	Budapest
5	Dr. Reich Béla	Tolcsva
	Telegdi Zsigmond	Enying
	Vidor Pál	Budapest

V.

	Dr. Berg József	Konyár
	Dr. Berkovits József	Csécse
	Dr. Durchschlag Nándor	Vállaj
	Dr. Grün Albert	Borsaujfalu
5	Dr. Herschkovits Fábián	Budapest
	Dr. Schächter László	Vulkán
	Dr. Tennen Béla	Kalocsa
	Dr. Rácz Zoltán	Miskolc
	Dr. Weisz Pál	Budapest

Az alsó tanfolyam tanulói.

I. osztály.

<i>Név :</i>	<i>Születési hely :</i>
Angyal Béla	Hajduböszörmény
Friedmann Gyula	Budapest
Herschkovits László	Hajduböszörmény
Herzog Sándor	Mezőtur
5 Jólesz László	Poroszló
Koth Bernát	Putnok
Reichmann Győző	Belényes
Sebestyén István	Budapest
Spiegel Lipót*	Ungvár
10 Spitzer Károly	Budapest
Teichmann Jakab	Tállya
Teszler Hermann	Felsővisó
Weisz Béla*	Sárospatak

II. osztály.

Fried Dezső	Abaujszántó
Funk Oszkár	Pécel
Grosz Ernő	Avasfelsőfalu
Hirsch István	Tapolca
5 Neumann Tibor	Hatvan
Possel János	Budapest
Sebők Imre	Budapest
Singer Ódön	Szatmárnémeti
Skopál István	Kiskomárom
10 Székely István	Szarvas
Tessler Aladár	Aranyosmarót
Vogel Majer	Petrilla
Weinberger József	Apagy
Weisz Miksa	Nyirmada
15 Williger József	Budapest

III. osztály.

Blasz Andor	Budapest
Donáth György	Ujpest
Engel Farkas	Tokaj
Engel József	Sárvár
5 Guttman Márton	Budapest
Klein Tibor*	Lapujtő
Komlós Ottó	Mágocs
Krausz Henrik	Pápa
Krausz Endre	Nyirmada
10 Neumann Imre	Budapest
Neumann Jenő	Budapest
Rosenblüth Márton	Sátoraljauhely

<i>Név :</i>	<i>Születési hely :</i>
Schönfeld Miklós	Avafelsőfalu
Stark László	Ujpest
15 Szegál Hugó	Sátoraljauhely
Weizen Jenő	Körmend

IV. osztály.

Eisenberg Béla	Budapest
Földvári Tibor	Nagyéc
Gelbermann Mór	Tokaj
Glück Miklós	Avafelsőfalu
5 Grosz Jenő Izsák	Munkács
Grünbaum József	Poroszló
Jólesz Károly	Sátoraljauhely
Klein Miklós	Gyöngyös
Mermelstein Endre	Gönc
10 Landsmann Ármin	Magyarbánhegyes
Schneck Márton	Tolcsva
Soltész Elek	Budapest
Szabó Ödön	

V. osztály.

Czímmer József	Rákoscsaba
Eckstein Miklós	Gyöngyös
Fried Sándor	Temesvár
Grünwald Á. Hermann	Tiszabездéd
5 Rosenthal Sándor	Balatonkenese
Schäffer Andor	Büdszentmihály
Scheiber Sándor	Budapest

Az alsó tanfolyam tanulóinak előmenetele

Osztály	Jeles	Jó	Elégséges	1 tárgyból elégtelen	2 v. több tárgyból elégtelen	Összesen
I.	1	5	5	—	—	11
II.	1	8	5	1	—	15
III.	2	3	10	—	—	15
IV.	—	4	8	1	—	13
V.	2	4	1	—	—	7
Összesen	6	24	29	2	—	61
%-ban	10	39	48	3	—	100

A Ferenc József Országos Rabbiképző Intézet felső tanfolyamán az 1931/32. tanévben a következő előadások tartottak:

- Szentírás:* Sir-Hasirim, Kohelet (Heller), Nachum, Habakuk és Cephanja. Különös tekintettel Rási és Rdak kommentárjára és a Biurra. Tanár: Fischer.
- Bevezetés az exegezisbe:* Az általános rész. Tanár: Fischer.
- Exegetikus olvasmányok:* Ibn Ezra kommentárja Beresit szidrájához. Targumok. Tanár: Fischer.
- Midrás olvasmányok:* Debarim és Vaetchanan szidrái (S. ifre). Tanár: Fischer.
- Talmud statarie:* Sabbat 2—9, 20—24. Tanár: Hoffer.
- Talmud cursorie:* Joma 73—88. Tanár: Hoffer.
- Szertartástan:* Tur és Sulchan Aruch; Jore Dea 98—110, Mikvaot: 201. részben. Tanár: Hoffer.
- Zsidók története:* A magyar zsidók története 1835—1849. (I. félév). A magyar zsidók története 1849—1870. (II. félév). Tanár: Groszmann.
- Történeti kutforrások:* Az 1868—9. évi kongresszusra vonatkozó iratok olvasása. Tanár: Groszmann.
- A zsidó felekezet jogviszonya:* Az áttérési törvény és ennek gyakorlati alkalmazása (I. félév). A házassági törvény és annak gyakorlati alkalmazása. Tanár: Groszmann.
- Liturgia:* A hétköznapi imarend fejlődése. Tanár: Edelstein.
- Vallásbölcshészet:* Vallás ellenes filozófia (I. félév). A vallás és a természettudomány. Tanár: Hevesi.
- Vallásbölcshészeti olvasmányok:* More nebuchim: I—XVI. (Heller). XXX—XXXVI, XLVI—XLVII, LI, LII, LXIX—LXXIII, Tanár: Hevesi.
- Homilétika:* Elméleti rész és gyakorlat. Tanár: Hevesi.

Theologiai előadások az alsó tanfolyamon:

(A gimnáziumi tárgyak tanmenete és anyaga megegyezik az állami gimnáziumokéval.)

- Szentírás:* A) csoport Mózes I. könyve. Heti 3 óra. Tanár: Edelstein. B) csoport Mózes V. könyve és Királyok könyve. Heti 3 óra. Tanár: Edelstein.
- Szentírás:* A) csoport Példabeszédek, Siralmak könyve I—V. Heti 3 óra. Tanár: Heller, majd 1931. december 1-től Löwinger. B) csoport Próféták: Hosea-Micha. Heti 3 óra. Tanár: Heller, majd 1931. december 1-től Löwinger.
- Talmud statarie:* A) csoport Sebuot 38a—47a. Heti 5 óra. Tanár: Löwinger. B) csoport Peszachim 21a—28a Rasival, Toszafottal és helyenként Maharsoval, 114a—127b Rasammal s a X. perek misnái. Heti 5 óra. Tanár: Löwinger.

Talmud cursorie: A) csoport Megilla 2a—7b, 10b—17a és az összes misnák. Heti 3 óra. Tanár: Löwinger. B) csoport Aboda Zara 2—9, 65—72. Heti 3 óra. Tanár: Hoffer.

Héber nyelvtan: I. osztály. Hangtan, igeragozás. Heti 1 óra. Tanár: Löwinger. II. osztály. Alaktan, rendhagyóigeragozás. Heti 1 óra. Tanár: Löwinger.

Zsidók története: A) csoport A két birodalom utolsó éveitől a második szentély pusztulásáig. (70). B) csoport A spanyol kiűzetéstől napjainkig. Heti 2 óra. Tanár: Edelstein.

Rendszerezés vallás és erkölcsstan: V. osztály. A vallás keletkezése, források. Vallás és babona. Vallás és tudomány. Vallás és erkölcs. Isten, világ, ember. Izrael. Kinyilatkoztatás. Bűn és erény. Lelkiismeret. Szabadakarat. Engesztelés. A család és közösség. A haza és az emberiség iránt való kötelességek. Heti 1 óra. Tanár: Edelstein.

Pályatételek.

Az 1931/32. tanévre kitűzött pályatételek közül 2 pályatételre érkezett egy-egy pályamű, amelyekről a bíráló tanárok a következő bírálatot írták:

Bírálat.

a)

A pályakérdésre *כללי שליחות בש"ם ומוסקים* egy pályamű érkezett be „עין חיים היא למהויקים בה ותומניה מאושר” jelige alatt.

Szerző szorgalmasan dolgozott, sok elszórt tételt gondosan összegyűjtött és szisztematikusan elrendezett külön fejezetekben külön cím alatt. Mindenütt kizárólagosan hagyományos módszerrel dolgozik. Ezen utról soha le nem tér, hogy kulturhistóriai szempontot is kiemeljen, de hagyományosan igen dicséretreméltóan dolgozza fel az anyagot. Nyelvezete a talmud, illetőleg a novellisták és decisorok stílusa, mindenütt jól gördül és nem zökken.

Rövid kis bevezetés után adja az első fejezetet a megbizatas tételéről. Jól kivonatol, kiemeli jó érzékkel a lényegest, adja röviden a régebbi és későbbi kommentárok fejtegetéseit és eljut a talmudi metódus alapján a haláchikus tételhez, hol főképp a Majmuni által kodifikált törvényt szegezi le. Ezen első főfejezetben adja a szifrének általában kevésbé ismert fejtegetéseit is, ahogyan a szent tanból, különböző verseiből következteti, hogy a megbizott teljesen helyettesíti a megbizót. A megállapított haláchánál is a felmerült kérdéseket és azok megoldását feldolgozza. A következő fejezetben tradicionális módszerrel a két gyakorlati rituális megbizást dolgozza fel talmudi forrás alapján; t. i., ha a férj ad megbizást a válólevél átadására, vagy a nő annak elfogadására. Tárgyalja a talmudi forrásokból kiindulva, a kommentárok fejtegetéseivel kísérvé, amig eljut Majmuni haláchájához, vagy röviden a Sulchan-Áruch tételét is megemlítve.

Három részletes fejezetben előbbi uton haladva tárgyalja, továbbá, hogy vallási értelemben vett kiskorúnak vagy rabszolgának, illetőleg a felekezethez nem tartozónak megbízás mennyiben adható. Jól feldolgozott részben adja még, hogy ha a megbízás tiltott dolog elvégzésére vállalkoznia nem kellett volna.

A részek közt a kapcsot szerző nem adja, de azok címeiből és elrendezéséből ez megtalálható. Végezetül ad egy rövid, nálunk be nem vezetett és soha nem alkalmazott, de a régi talmudiskolákban mindennapos pilpulisztikus fejtegetést, kis charifuszt, melynek segítségével Majmuni két tétele közt fennforgó ellenmondást oszlatja el, illetőleg magyarázza meg. Itt is meglehetősen az egyszerű pesat alapján marad.

Szerző kizárólagosan régi módszer alapján áll és dolgozik, de jó gyakorlottsággal és otthonossággal. A pályadíj kiadására feltétlenül érdemesnek találom.

Dr. Hoffer Ármin.

b)

A *περας εὐδαιμονίας . . . θεῶσι ἵνα* jeligés »A görög és a zsidó gondolat Philon bölcséletében« című pályakérdésre beérkezett egyetlen pályamű 19 gépirásos lapot magába foglaló első része beható tanulmányról és hozzáértésről, szorgalomról és jártasságról tesz tanuságot. Szép folyékony és világos előadási módja is dicséretet érdemel. A pályadíjat, a bemutatott részlet alapján, a jeligés levél felbontása után, a szerző részére kiadandónak vélem.

Dr. Hevesi Simon.

Az 1. pályadíj nyertese Salgó László III. é. hallgató.

A 2. pályadíj nyertese Vidor Pál IV. é. hallgató.

Az 1932/33. tanévre a következő pályatételek iratnak ki:

1. A XIX. és a XX. század Philo-irodalma.

Pályadíj 100 P.

2. A jogi feltétel a talmudban. כללי תנאי ע"פ התלמוד

Pályadíj 100 P.

A pályamunkák beadásának határideje: 1933. május 1. Csak az intézet hallgatói, nem tanulói, vehetnek részt a pályázatban.

Könyvtár.

A mindinkább súlyosbodó általános gazdasági válság könyvtárunk fejlesztését is megakasztotta.

Mivel a nm. Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium az általányokat leszállította a könyvtárra fordítható összeget is csökkenteni voltunk kénytelenek.

Nagy hálaára kötelezte könyvtárunkat a nm. Miniszter Ur, hogy megengedte, hogy az Intézet egyéb dologi kiadásánál megtakarított összegeket könyvtárunk céljára felhasználhassuk. Így 2400 P-t fordíthattunk a könyvtár kiadásaira.

A nm. Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium, mint a múltban, úgy ez esztendőben is több értékes munka adományozásával gazdagította könyvtárunkat. A következő folyóiratokat pedig díjmentesen küldötte: Budapesti Szemle, Debreceni Szemle, Minerva, Hadtörténelmi Közlemények, Magyar Szemle, Muzsika, Napkelet, Széphalom és Testnevelés. Több értékes folyóiratot Dr. Blau Lajos igazgató adományozott könyvtárunknak. (Zeitschrift für die Geschichte der Juden in der Cechoslovakei, Ha-Doar, Ha-Hed, Ha-Olam, Ha-Cijjon.) A Magyar Zsidó Szemle szerkesztősége is átengedte cserefolyóiratait. (Protestáns Tanügyi Szemle, Protestáns Szemle, Remény, Religio, Uj Kor, Népünk, stb.).

Könyvtárunkat ajándékaikkal gyarapították még:

Alliance Israélite Universelle, Paris. 2 kötet.

Dr. Asztalos József, Budapest

Barta Géza, Budapest

Dr. Berg József hallgató, Budapest

Dr. Berkovits József hallgató, Budapest

Dr. Bernstein Simon, New-York (2 kötet)

Biedermann Adolf igazgató-tanító, Eger

Dr. Blau Lajos igazgató, Budapest (6 kötet)

Budapest Székesfőváros Statisztikai Hivatal

Foot Moore George, Cambridge.

Dr. Freimann A., egy. tanár, Frankfurt a. M.

Dr. Frenkel Jenő rabbi, Szeged

Dr. Friedmann H. Lél főrabbi, Dombóvár

Gestettner Sophie atyja hagyatékából (15 mű több példányban)

Grosz Dávid rabbi, Nagykőrös.

Dr. Hajdu György, Budapest

Dr. Hajdu Miklós vezérigazgató, Budapest.

Héber Egyetem, Jeruzsálem

Hebrew Union College, Cincinnati (2 kötet)

Dr. Heller Bernát tanár, Budapest (2 kötet)

Dr. Hevesi Ferenc rabbi, Budapest

Hochschule für die Wissenschaft des Judentums, Berlin

Jew's College, London

Jüd. Theol. Seminar, Breslau

Dr. Kálmán Ödön főrabbi, Kőbánya (2 kötet)

Kroch Hans, Leipzig (2 kötet)

Dr. Kohut A. G., New-York

Dr. Levy Y. Ábrahám, Philadelphia

Libovits N. S., Brooklyn N. Y.

Dr. Löw Immanuel főrabbi, Szeged

Dr. Löwinger Sámuel tanár, Budapest (2 kötet)

Magyar Kir. Külügyminisztérium

Marcus J. R., Cincinnati

Marcuson J. E., Amerika

Nau F. tanár, Páris

N. N. (2 kötet)

vitéz Papp Gyula, Budapest (2 kötet)
 Pathier-Bonnelle, F. Páris.
 Rabinowitz A. S., Tel Aviv.
 Dr. Schächter László hallgató, Budapest
 Dr. Schwarz Mór hittanár, Budapest
 Dr. Sik Lavoslav, Zagreb
 Dr. Silberfeld Jakab főrabbi, Békéscsaba
 Dr. Silberstein Adolf főrabbi, Siklós
 Dr. Simon Lajos, Budapest
 Simon Lajos és vitéz Papp Gyula, Budapest (2 kötet)
 Vallás Közoktatásügyi Minisztérium
 Vidor Pál hallgató, Budapest
 Wolfsohn A. Harry, New-York.
 Fogadják könyvtárunk jótéevői legmélyebb hálánkat.

Ajándékuul kaptunk 77 művet, vásárlás utján pedig 78 művet 107 kötetben szereztünk be.

Könyvtárunkat az Intézet tanárain, hallgatóin és tanulóin kívül rabbik, zsidó és nem zsidó kutatók és érdeklődők vették igénybe. Vidéki egyetemek többször is fordultak hozzánk könyvkölcsönökért. A külföldi testvérintézetek közül különösen a boroszlóival állottunk szoros cserekapcsolatba.

A könyvtárnoki tisztséget folyó évben Dr. Blau Lajos igazgató töltötte be, akinek Dr. Löwinger Sámuel tanár volt segítségére. A történelmi könyvtárat Dr. Csetényi Imre, a magyar könyvtárat pedig Dr. Waldapfel József tanár kezelte.

A könyvtárőri tisztséget jeles hallgatóink, Hahn István, Márton Benő, Rosenblum Manó és Dr. Weisz Pál hallgatók látták el nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel, amiért a könyvtár háláját érdemelték ki.

Elszámolás a templom bevételeiről és kiadásairól.

Bevételek.

Marad a mult évről	41.14 P	Kisebb templomi adományok	35.— "
Bacher Ernő	5.— "	Lányi Jakab	5.— "
Buchbinder Márk	20.— "	Rózsa Rezső	10.— "
Dévény Sándor	10.— "	Templomülésekért	3112.— "
Ginczler Hermann	15.— "	Vermes Oszkár	10.— "
Grosz Károly	10.— "	Weisz Mihály	5.— "
Keszler Géza	20.— "	Összesen	<u>3313.14 P</u>
Keszler Testvérek	10.— "		

Kiadások.

Templomszolgálat ta-		Kisebb kiadások	859.86 "
karitás	417.18 P	Könyvtári szekrényre	108.50 "
Funkciókért hallgatóknak	1810.— "	Könyvtárnak	100.— "
		Összesen	<u>3295.54 P</u>

Marad 17.60 P.

Écz Chájim.

Tisztikar: *Dr. Blau Lajos* elnök, *Száva Ernő* pénztáros, *Hausbrunner Vilmos* jegyző. A választmány tagjai: *Adler Gyula*, *Dr. Blum Ödön*, *Dr. Endrei Henrik*, *Dr. Farkas József*, *Dr. Kálmán Ödön*, *Dr. Körmöczi Zoltán*, *Szabó Rezső*, *Dr. Szemere Samu*, *Weisz Henrik*, *Weisz Mór*, *Wertheimer Adolf* és a tanári kar tagjai.

Súlyos veszteség érte egyesületünket *Arányi Ignác* kir. tanácsos, a Chevra Kadisa alelnökének és *Dr. Kecskeméti Adolf*, a Pesti Izr. Hitk. előljárójának, választmányunk két buzgó tagjának elhalálásával.

Áldott emléküket az egyesület kegyelettel fogja megőrizni. Érdemeiket jegyzőkönyvünkben örökitettük meg.

Az intézet volt tanítványai közül ez évben 25 éves érettségi évfordulóra összejött növendékei *Dr. Schlesinger Sámuel* főrabbi vezetésével megjelentek *Dr. Blau Lajos* igazgatónál és megígérték, hogy intézetünket a jövőben hathatósabban fogják támogatni.

Az Écz Chájim egyesület részére az 1931/32. tanévben a következő adományok és tagdíjak érkeztek:

Abonyi izr. hitk. (Dr. Mezey Ferenc alap)	41.21	Breszlauer Artur és neje özv. Breszlauerné	25.—
Abonyi izr. hitk. templomi adomány	32.50	Buchbinder Márk	10.—
Dr. Abonyi Ignác	6.—	Budai izr. hitk.	20.—
Ákos Géza	2.—	Dániel Ernő	350.—
Alapítványok kamatai	227.29	Dévény Sándor	10.—
Alter Hermann	200.—	Édelstein Béla	20.—
Aszódi Mihály	2.—	Édelstein I.	8.—
Bach Aladár	5.—	Éliás Henrik	2.—
Bach Jenő	5.—	Engel József	10.—
Balázs Rezső	5.—	Enten Ferenc	20.—
Bálint M.	5.—	Dr. Farkas József	100.—
Barabás I.	5.—	Dr. Fejér Gyula	20.—
Barabás S.	5.—	Freiberger Sándor	34.—
Benedek György N. körös	5.—	Fischbein Salamon	5.—
Benedek László	5.—	Dr. Friedmann Dénes	10.—
Dr. Bergsmann és neje	15.—	Dr. Fischer Gyula	75.—
Békéscsabai gyűjtés	23.13	Fischer József és neje	50.—
Binéter Mór	15.—	Dr. Frenkel Bernát	5.—
Dr. Blau György és neje	25.—	Gáspár Bernát	5.—
D. Blau Lajos és neje	110.—	Gerő Adolf	2.—
Blum A.	5.—	Ginczler Hermann	25.—
Braun Jenő	25.—	Gombos Ignác	6.—
		Gotthilf Béla	4.—

Gráf András	5.—	Pécsi izr. hitk.	10.—
Grosz Dezső	5.—	Pécsi Chevra Kadisa	10.—
Grosz Károly	15.—	Pécsi Talmud Tóra	10.—
Grosz Miksa	30.—	Pécsi Pro Palesztina	10.—
Hausbrunner Vilmos	15.—	Pécsi Egy. Izr. Menza	10.—
Helfersohn Ferenc	4.—	Pécsi Izr. Nőegylet	10.—
Hermann Andor	5.—	Pécsi Izr. Tápintézet	10.—
Herzog Géza	10.—	Pécsi Rófé Chólin	10.—
Hirschbein S.	4.—	Pécsi X. Egyházkerület	10.—
Hirschl Emil	20.—	Dr. Wallenstein Zoltán	10.—
Hochstädter Eszter	100.—	Pikler György	5.—
Hönig Mihály	10.—	Plager Sándor	10.—
Dr. Kammer N.	3.—	Dr. Pfeiffer Izsák	10.—
Káldor F.	2.—	Politzer Miksa	3.—
Kertész Elemér	5.—	Presser Á.	2.—
Kertész Sándor	5.—	Rácz Jenő	20.—
Keszler Géza	20.—	Róna Ármin	20.—
Keszler Testvérek	10.—	Rosenberg István	10.—
Dr. Klein Henrik	10.—	Rosenfeld Testvérek	5.—
Klein Ignác	5.—	Rózsa Rezső	20.—
Dr. Klein Móric	5.—	Scheiber Izidor	5.—
Dr. Kohlbach Bertalan	10.—	Schein Gyula	10.—
Kohlbach Simon	2.—	Scherer S.	20.—
Kohn Miksa	15.—	Schiller Jenő	15.—
Konti Imre	20.—	Schlangér Armin	7.—
Krausz Jenő	20.—	Schlesinger Lajos	29.—
Kurländer Gy. és M.	7.—	Schnitzler Artur	5.—
Kun Márton	5.—	Dr. Schwartz Henrik	5.—
Landsmann Árpád	4.—	Schwartz Ármin	2.—
Láng Á.	3.—	Schwartz Lajos	2.—
Leitner József	5.—	Schwartz Mór	5.—
Lipótvárosi Templomegye- sület	15.—	Schwartz N.	5.—
Lipótvárosi templom- körzet	552.83	Schwitzer H.	4.—
Dr. Lichtmann Jenő	10.—	Dr. Silberfeld Jakab	10.—
Dr. Lichtmann Mór	5.—	Sigmann S.	3.—
Dr. Löwinger Sámuel	5.—	Singer Simon	5.—
Lunzer Pál	10.—	Spitzer L.	1.—
Dr. Mahler Ede	50.—	Stern Sándor	3.—
N.-körösí Chevra Kadisa	5.—	Svéd Sándor és Péter	30.—
Nagykörösí Izr. Hitk.	5.—	Dr. Szilasi Ferenc	10.—
Nagykörösí izr. Nőegylet	5.—	Tapolcai izr. hitk.	70.—
Neumann Sándor	25.—	Tata-Tóvárosi Chevra Kadisa	20.—
Óbudai Chevra Kadisa	25.—	Ungerleider Mór	7.—
Palásthy Irén	94.48	Ujpesti Chevra Kadisa	100.—
Pesti Chevra Kadisa	25.—	Vajda Andor	10.—
Pesti izr. hitk.	50.—	Vermes Oszkár	10.—
		Vermes Oszkár és neje	25.—

Vértés István	2.—	Wertheimer Lajos	10.—
Dr. Waldmann Ernő	10.—	Weisz Mihály	5.—
Widder Sándor	5.—	Weisz Mór	10.—
Wirth Kálmán	5.—	Kisebb adományok	7.50
		Összesen	3531,99

Székely Ferenc ömértósága, Intézetünk vezérlő-bizottságának elnöke 300 pengővel járult hozzá hallgatóink egyetemi beiratkozásához, amiért fogadja e helyről is hálás köszönetünket.

A növendékek segélyezése.

(Internátus és menza.)

»*Freund József és roje*« alapítványi internátusunkban az 1931/32. iskolaévben 33 növendék kapott ingyen lakást, fűtést, világítást: 11 hallgató és 22 tanuló. Hálás köszönettel tartozunk a székesfőváros tanácsának, hogy az iskolai év kezdetétől kedvezményes áron számította az elektromos világítást.

Dr. Blau Lajosné ömértósága az idén is nagy szeretettel és gondadal intézte az internátus ügyeit és gyakorolta a főfelügyeletet. *Dr. Löwinger Sámuel* tanár, mint nevelő ügyelt fel az internátus rendjére.

Nagy hála kötelezett bennünket a székesfőváros tanácsa avval is, hogy ebédeltetési akcióját a mi szegénysorsu növendékeinkre is kiterjesztette és így lehetővé tette, hogy az eddigi támogatások nagymérvű csökkenése dacára is fenntarthatuk a tanítóképzővel közös menzánkat.

Rosenberg Sándorné urasszony, a VIII—IX. ker. Izr. Nőegylet elnöke, az idén is nagy szeretettel és hozzáértéssel vezette a menzát; neki köszönhetjük, hogy a tanulók tápláló és izletes ebédhez és péntek esti vacsorához jutottak. Fáradozásaiért e helyen is meleg köszönetet mondunk.

Reggeli és ebéden kívül egyéb segélyben is részesítettük növendékeinket: a hallgatóknak egyetemi tandijára segélyt adtunk, tankönyveket vásároltunk a szegényebb tanulóknak, fizettük a kötelező oktató filmelőadások költségeit, a gyógyszerek árát, a kirándulások költségeit; pálya- és jutalomdíjakat adtunk és kisebb pénzben való segítségeket. Köszönettel tartozunk a Pesti Izr. Hitközség előljáróságának, hogy kórházában a beteg szegénysorsu növendékeket ingyenes ápolásban és kezelésben részesítette.

Az Écz Chájim egyesület kimutatásában szereplő adományokon kívül a nagymértőságu vallás- és közoktatásügyi minisztérium az idén is 4196.70 P-t adott a tanulók élelmezésére, a Pesti Chevra Kadisa 2400 P-t, a Pesti Izr. Hitközség 1870 P-t.

Menzánk részére érkezett adományok: Budai Chevra Kadisa 200, Bokor Adorján 30, Dr. Gelencsér Miksa 10, Keszler Géza 20, Keszler testvérek 5, Neumann Sándor Hatvan 25, Rácz Jenő 20, Rózsa Rezső 20, Schwarz H. és M. 10, Wirth Kálmán 5, Zalaegerszegi Izr. Hitközség 5 pengő, összesen: 350 pengő.

Természetben való adományokat is kaptunk: Fried Bernát és Fiai cég az idén is adott 8 pár cipőre való anyagot. A Pesti Izr. Hitközségtől 5 pár cipőt kaptunk.

Aufricht Gerő 3 mm. fa, Enten Ferenc a péntek esti és szombati barches díjtalan sütése, Az Ést kiadóhivatala 24 drb vizespohár, Engländer Jenő 2 kg. kenyér, Fabritzky Hermann 1 hordó uborka, Gutfreund Márk és Fia 100 kg. lencse, Julia sütőde 4.50 kg. kenyér, Lázár Márkus havonta 1 liter bor, Magyar Cukorgyárosok Egyesülete 1.50 q cukor, Magyar Malomegyesület 3 zsák liszt, Náttán Ernő 1 zsák főzőliszt, Neumann Sándor (Hatvan) gyűjtése: 50 kg. liszt, 50 kg. burgonya, 4 kg. lencse, 1.60 kg. mák, 7.70 kg. liszt, 15.50 kg. bab, 0.45 rumos meggy, 1 kg. csipkelekvár, 2 kg. szilvaiz, Páva-utcai nőegylet 25 kg. liszt, Rosenberg Sándorné 1.32 kg. élesztő, 10 kg. alma, 1.80 kg. uborka, 120 csomag szeretetadomány, Rosenberg István 40 kg. cukor, Roth N.-né 10 kg. szőlő, Reiner és Biró 15 l. essenc, Sebestyén Géza (Pásztó) 2 zsák liszt, Salamon Jakab 10 zsák szén, Sóelosztó központ 337 kg. só, Támedl Kálmán 10 kg. paradicsom, Tyrnauer Samu 1 zsák liszt, Verő Adél internátusa 20 kg. liszt, 5 kg. dara, Wollstein Dezső 100 kg. burgonya, 12 drb konyharuha.

Az OMIKE hallgatóinknak kedvezményes áron adott ebédet menzáján.

Az ifjuság minden egyes jótevőjének hálás köszönetet mondunk adományáért.

A készpénz bevételek és kiadások a következők voltak:

Bevétel.

A Vallás és Közoktatásügyi m. kir. miniszterium							
menzasegélye	---	---	---	---	---	---	4196.70 P
A Pesti Chevra Kadisa szubvenciója	---	---	---	---	---	---	2400.— „
A Pesti Izr. Hitközség szubvenciója	---	---	---	---	---	---	1870.— „
Adományok és tanuló hozzájárulás	---	---	---	---	---	---	1806.40 „
Az Écz Chajim segélyegylettől	---	---	---	---	---	---	3765 08 „
						Összesen :	14038.18 P

Kiadás.

Reggelire	---	---	---	---	---	---	3738.40 P
Ebédre	---	---	---	---	---	---	6501.— „
Rendkívüli segélyekre	---	---	---	---	---	---	1547.58 „
Tankönv pálya- és jutalomdíjra	---	---	---	---	---	---	1074.— „
Tandij segélyekre	---	---	---	---	---	---	1177.20 „
						Összesen :	14038.18 P

A Ferenc József Orsz. Rabbiképző Intézet hallgatóit segélyező Écz Chájim egyesület 1931/32. iskola-évi zárószámadása.

BEVÉTEL:	P	f.	KIADÁS:	P	f.
	Maradvány a mult évről ... --- --- ---	8016		74	Rendkívüli segélyek ... --- --- ---
Tagdíjak és az alapítványok kamatai ...	827	28	Pálya- és jutalomdíjak ... --- --- ---	606	36
Templomi és egyéb adományok ... --- ---	1802	94	Tankönyvek ... --- --- ---	467	64
Lipótvárosi templomkörzet ... --- --- ---	552	83	Tandijsegélyek ... --- --- ---	1177	20
Budai Izr. Hitközség szubvenciója ... --- ---	350	—	Maradvány ... --- --- ---	8971	61
Kamatok ... --- --- --- --- --- ---	1321	60			
	12870	39		12870	39

Száva Ernő s. k.

Hausbrunner Vilmos s. k.

Weisz Henrik s. k.